

LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS NAUVON TRÄSKHOLMASSA KIINTEISTÖLLÄ 445-578-7-70

FM (biologi) Turkka Korvenpää
27.7.2026

Sisällys:

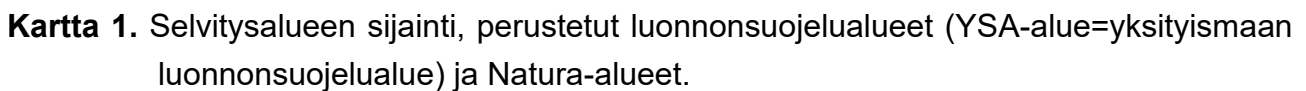
1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS	4
3.1 Menetelmät	4
3.2 Arvokkaat luontotyyppikohteet	5
3.3 Luontotyyppikuviot.....	14
4. MUU LAJISTO	18
5. SUOSITUSTEN YHTEENVETO	18
6. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	19

Kannen kuva: Mäntymetsää Träskholmassa (luontotyyppikuvio 7).

Pohjakartat ja ilmakehät: © Maanmittauslaitos 07/2026.

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoarvojen perusselvityksen Paraisten Nauvon Träskholmassa sijaitsevalta kiinteistöltä 445-578-7-70 (kartta 1).

Selvityksen teki FM (biologi) Turkka Korvenpää, ja se perustuu 8.7.2026 suoritettuun maastokäyntiin. Suomen Lajitietokeskukselle tehtiin myös aineistopyyntö (Suomen Lajitietokeskus 2026) selvitysalueelta ja sen lähiympäristöstä. Selvitys sisältää luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoituksen ja uhanalaisten, silmälläpidettävien sekä EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien esiintymien selvityksen. Myös linnustoa ja muuta eläimistöä havainnoitiin maastokäynnin aikana.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Träskholm sijaitsee Nauvon Nötön eteläpuolisessa saaristossa. Se muodostaa yhden saaren Långholman kanssa. Lähistöllä on muitakin suuria, metsäisiä saaria (Fårö, Bodö, Bergholm ja Björkö). Vaikka Träskholm sijaitseekin ulkosaaristovyöhykkeessä, synnyttää tämä useiden suurten saarten muodostama kokonaisuus muuta ulkosaaristoa hieman suojaisammat olosuhteet.

Långholma ja Träskholman pohjoisosa kuuluvat Mörkvassin talon pihapiiriä ja lähiympäristöä lukuun ottamatta Saaristomeren kansallispuistoon ja samalla Saaristomeren Natura-alueeseen. Träskholman eteläpuolisko on sen sijaan kokonaan suojelematon eikä sisälly Natura-alueeseen. Eteläpuoliskossa on useita kesämökkejä. Selvitysalue on kuitenkin kokonaan rakentamaton. Siellä kasvaa melko luonnontilaisten kalliomänniköiden kirjomaa mäntymetsää. Alueella on myös kaksi pientä luonnontilaista suota, joista pohjoisempi jatkuu selvitysalueen länsipuolelle. Merenrannalla on jyrkkiä, osittain vähäpuustoisia kallioita sekä paikoin hyvin kapealti kivikkorantaa.

3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS

3.1 Menetelmät

Selvitysalue jaettiin 13 luontotyyppikuvioon, jotka rajattiin kartalle GPS-laitetta ja ilmakuvia apuna käyttäen. Kustakin kuviosta laadittiin sanallinen kuvaus sekä määritettiin, onko kyseessä jokin alla luetelluista arvokkaista luontotyypeistä:

- luonnonsuojelulain suojaama luontotyyppi
- vesilain suojaama luontotyyppi
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö
- Metso-kriteerit luokassa I täyttävä kohde
- uhanalaisen luontotyypin esiintymä
- muu luontoarvoiltaan merkittävä kohde

Kuviokuvaukset sisältävät tietoa mm. elävästä ja kuolleesta puustosta, putkilokasvillisuudesta ja mahdollisesta Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyypistä (luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#/, Kontula & Raunio 2018a ja b).

3.2 Arvokkaat luontotyyppikohteet

Selvitysalueelta löytyi kahdeksan arvokasta luontotyyppikohdetta (merkitty karttaan 2), jotka esitellään alla. Lisäksi on huomattava, että koko selvitysalueen puusto on kangasmailla varttunutta ja kallioilla vanhaa. Erityisesti kalliometsien puusto on jokseenkin luonnontilaista, ja kankaidenkin puusto ollut jo melko pitkään käsittelemättä, vaikka kankaille lahoppuuta onkin ehtinyt kertyä vasta suhteellisen vähän. Kokonaisuutena arvioiden kiinteistön luontoarvot ovat siinä määrin merkittäviä, että on suositeltavaa jättää kiinteistö kokonaan luonnontilaan ja siirtää kiinteistölle voimassa olevassa yleiskaavassa vahvistunut vapaa-ajan asunnon rakennuspaikka Nötön saareen kuten valmisteilla olevassa Nötön-Träskholman ranta-asemakaavassa suunnitellaan. Myös sijainti kansallispuiston tuntumassa puoltaa alueen jättämistä luonnontilaan.

3.2.1 Träskholman eteläisempi suo

Kiinteistön länsiosassa sijaitsee kallioiden välisessä laaksossa ojittamaton ja muutenkin varsin luonnontilainen karu räme. Suon keskusta on laajalti hyvin avoin (kuva 1). Siellä kasvaa vain harvassa lyhyitä männyntaimia. Taimettuminen liittyy luontaiseen sukkessioon, eikä kerro suon kuivumisesta. Rahkoittumisesta huolimatta suolla kasvaa yhä jäänteinä aiemmasta vetisemmästä suosta harvakseltaan lyhyttä järviruokoa. Muuhun kasvistoon kuuluvat runsaiden tupasvillan, kanervan ja isokarpalon lisäksi mm. pyöreälehtikihokki ja lakka sekä jäänteinä suon vetisemmästä vaiheesta niukka luhtavilla, harvassa esiintyvä pullosara ja lähinnä suon länsi- ja itäpäissä tavattava raate. Suon reunoilla on puustoltaan luonnontilaista, vanhaa, eri-ikäisrakenteista männikköä kasvavaa isovarpuista rämettä (kuva 2), jonka kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti suopursua, kanervaa, juolukkaa, isokarpaloa ja variksenmarjaa. Rämeellä on useita pieniä keloja.

Räme täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja METSO-kriteerit luokassa I. Se edustaa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppiä rannikkosuot (erittäin uhanalainen).

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Suo tulee välittömine lähiympäristöineen jättää kokonaan luonnontilaan.

Kuva 1. Träskholman eteläisemmän suon avointa keskiosaa.

Kuva 2. Träskholman eteläisemmän suon reunärämettä.

3.2.2 Träskholman pohjoisempi suo

Edellisestä kohteesta hieman pohjoiseen on niin ikään kallioiden välisessä laaksossa luonnontilainen pieni suo (kuva 3), jonka itäpää sijaitsee selvitysalueella. Suolla kasvaa melko tiheässä lyhyitä männyntaimia. Taimettuminen liittyy luontaiseen sukkessioon. Karulla suolla kasvaa runsaasti kanervaa, isokarpaloa, pyöreälehtikihokkia ja lakkaa. Lisäksi tavataan mm. tupasvillaa ja suokukkaa. Jäänteinä aiemmasta vetisemmästä suosta esiintyy harvakseltaan pullosaraa, raatetta ja lyhyttä järviruokoa. Myös luhtavilla kuuluu kasvistoon.

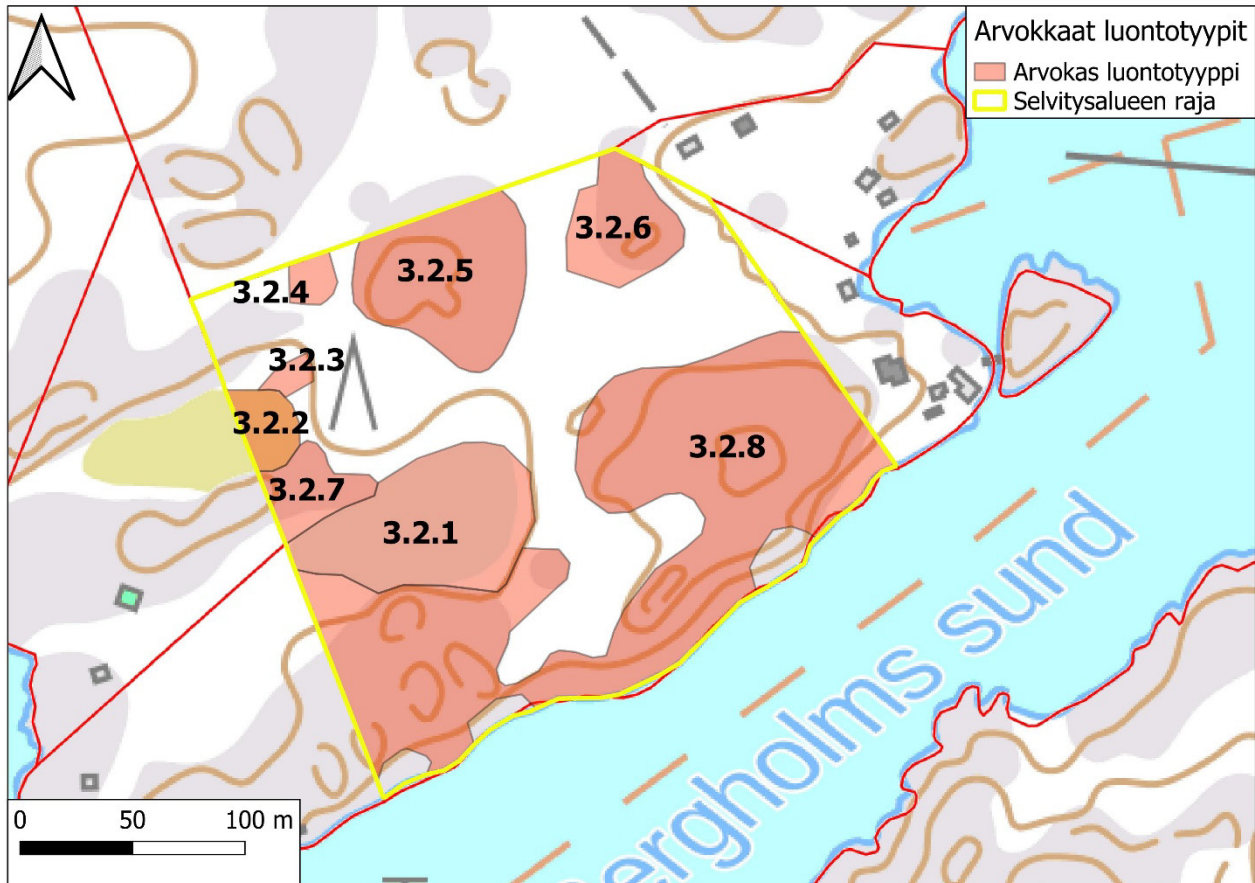

Kuva 3. Träskholman pohjoisempi suo.

Suo täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän ja METSO-kriteerit luokassa I. Se edustaa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppiä rannikkosuot (erittäin uhanalainen).

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Suo tulee välittömine lähiympäristöineen jättää kokonaan luonnontilaan.

Kartta 2. Arvokkaat luontotyytit.

3.2.3 Träskholman eteläisempi korpilaikku

Selvitysalueen luoteisosassa sijaitsee viereiseen rämeeseen liittyvä, pieni, kuta kuinkin luonnontilainen korpilaikku (kuva 4), jossa kasvaa vanhaa, eri-ikäisrakenteista männikköä. Mäntyjen alla on lyhyitä vesasyntyisiä koivuja. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden mustikan ja puolukan lisäksi mm. kanervaa, jokapaikansaraa, juolukkaa ja variksenmarjaa.

Korpilaikku täyttää METSO-kriteerit luokassa I. Se edustaa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppiä rannikkosuot (erittäin uhanalainen).

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Korpi tulee välittömästi lähiympäristöineen jättää kokonaan luonnontilaan.

Kuva 4. Träskholman eteläisempi korpilaikku.

3.2.4 Träskholman pohjoisempi korpilaikku

Selvitysalueen luoteisreunalla sijaitsee pieni, karu, luonnontilainen korpipainanne (kuva 5), jonka puusto koostuu vanhoista männyistä ja koivuista. Puusto kasvaa selvillä mättäillä. Korvessa on pieni kelo. Kasvistoon kuuluvat runsaiden mustikan, puolukan ja korpirahkasammalen lisäksi mm. pullosara ja jokapaikansara.

Korpilaikku täyttää METSO-kriteerit luokassa I. Se edustaa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppiä rannikkosuot (erittäin uhanalainen).

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Korpi tulee välittömine lähiympäristöineen jättää kokonaan luonnontilaan.

Kuva 5. Träskholman pohjoisempi korpilaikku.

3.2.5 Träskholman kalliometsä 1

Selvitysalueen pohjoisreunalla sijaitsee vanha, luonnontilainen, poronjäkälinen ja erikäs rakenteinen kalliomännikkö (kuva 6). Hitaasti kasvaneet puut ovat pienikokoisia, ja vanhimmat niistä lienevät yli 140-vuotiaita. Lahopuuta esiintyy melko vähän, mutta kalliolla seisoo mm. pieni kelo. Kasvistoon kuuluvat runsaiden metsälauhan, puolukan ja kanervan ohella esim. sianpuolukka, variksenmarja, ahosuolaheinä, kalliotierasammal ja kangasrahkasammal.

Kalliometsä täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän. Vanhimmat männyt lienevät yli 140-vuotiaita, ja kalliometsä täyttää myös METSO-kriteerit luokassa I. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Kalliometsä tulee jättää luonnontilaan.

Kuva 6. Träskholman kalliometsä 1.

3.2.6 Träskholman kalliometsä 2

Selvitysalueen koilliskulmassa on vanhaa, harvaa, eri-ikäisrakenteista puustoa kasvava kalliomännikkö (kuva 7). Puut ovat pienikokoisia ja hitaasti kasvaneita. Lahopuun niukkuudesta huolimatta puusto on jokseenkin luonnontilaista. Kalliomännikössä esiintyy runsaasti metsälauhaa ja kanervaa, joiden lisäksi kasvistoon kuuluvat esim. sianpuolukka ja kangasrahkasammal.

Melko edustava kalliometsä on metsälain erityisen tärkeä elinympäristö. Vanhimmat männyt lienevät yli 140-vuotiaita, ja kalliometsä täyttää myös METSO-kriteerit luokassa I. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Kalliometsä tulee jättää luonnontilaan.

Kuva 7. Träskholman kalliometsä 2.

Kuva 8. Träskholman kalliometsä 3.

3.2.7 Träskholman kalliometsä 3

Selvitysalueen länsireunalla pienten soiden välissä sijaitsee vanha, jokseenkin luonnontilainen, eri-ikäisrakenteinen kalliomännikkö (kuva 8), jossa seisoo kelo. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti kanervaa, puolukkaa ja mustikkaa. Kalliomännikön ja sen eteläpuolen suon välissä on hieman kuivaa kangasta.

Melko edustava kalliometsä on metsälain erityisen tärkeä elinympäristö. Vanhimmat männyt lienevät yli 140-vuotiaita, ja kalliometsä täyttää myös METSO-kriteerit luokassa I. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Kalliometsä tulee jättää luonnontilaan.

3.2.8 Träskholman etelärannan kalliometsä

Träskholman etelärannalla sijaitsee laaja, vanha, eri-ikäisrakenteinen ja jokseenkin luonnontilainen kalliomännikkö (kuva 9). Idässä kalliota on laajemmin näkyvissä, mutta lännessä esiintyy myös kuivan kankaan laikkuja sekä hieman soistuneita kohtia. Puustoon kuuluu mäntyjen ohella vähän koivua. Männikössä seisoo useita keloja, ja maassa makaa muutamia lahopuita. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti kanervaa, puolukkaa ja mustikkaa, joiden lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. metsälauha, variksenmarja, hohkasammal, kangasrahkasammal ja hieman soistuneilla paikoilla lakka. Rannalla on hyvin kapea kivikkoranta, jonka niukkaan kasvillisuuteen lukeutuvat esim. meriasteri, rantavehna, suolavihvilä ja meripeltovalvatti.

Edustava kalliometsä on metsälain erityisen tärkeä elinympäristö. Vanhimmat männyt ovat yli 140-vuotiaita, ja kalliometsä täyttää myös METSO-kriteerit luokassa I. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi.

Arvoluokka: 3

Maankäyttösuositus: Kalliometsä tulee jättää luonnontilaan.

Kuva 9. Träskholman etelärannan kalliometsä.

3.3 Luontotyyppikuviot

Luontotyyppikuviot on merkitty karttoihin 3-4.

KUVIO 1 – RÄME

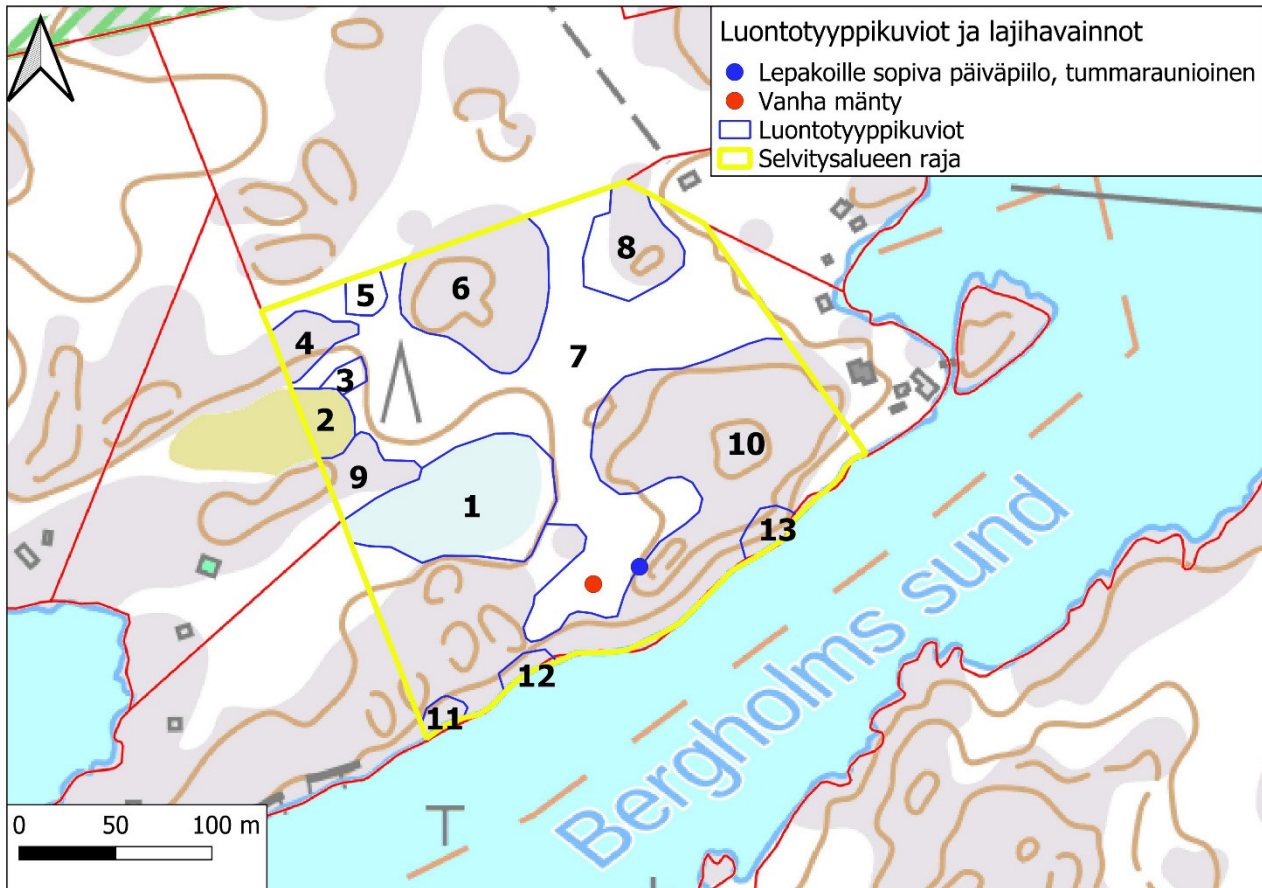
Katso kappale 3.2.1 Träskholman eteläisempi suo.

KUVIO 2 – SUO

Katso kappale 3.2.2 Träskholman pohjoisempi suo.

KUVIO 3 – KORPI

Katso kappale 3.2.3 Träskholman eteläisempi korpilaikku.

Kartta 3. Luontotyyppikuviot ja lajihavainnot.

KUVIO 4 – KALLIOMETSÄ

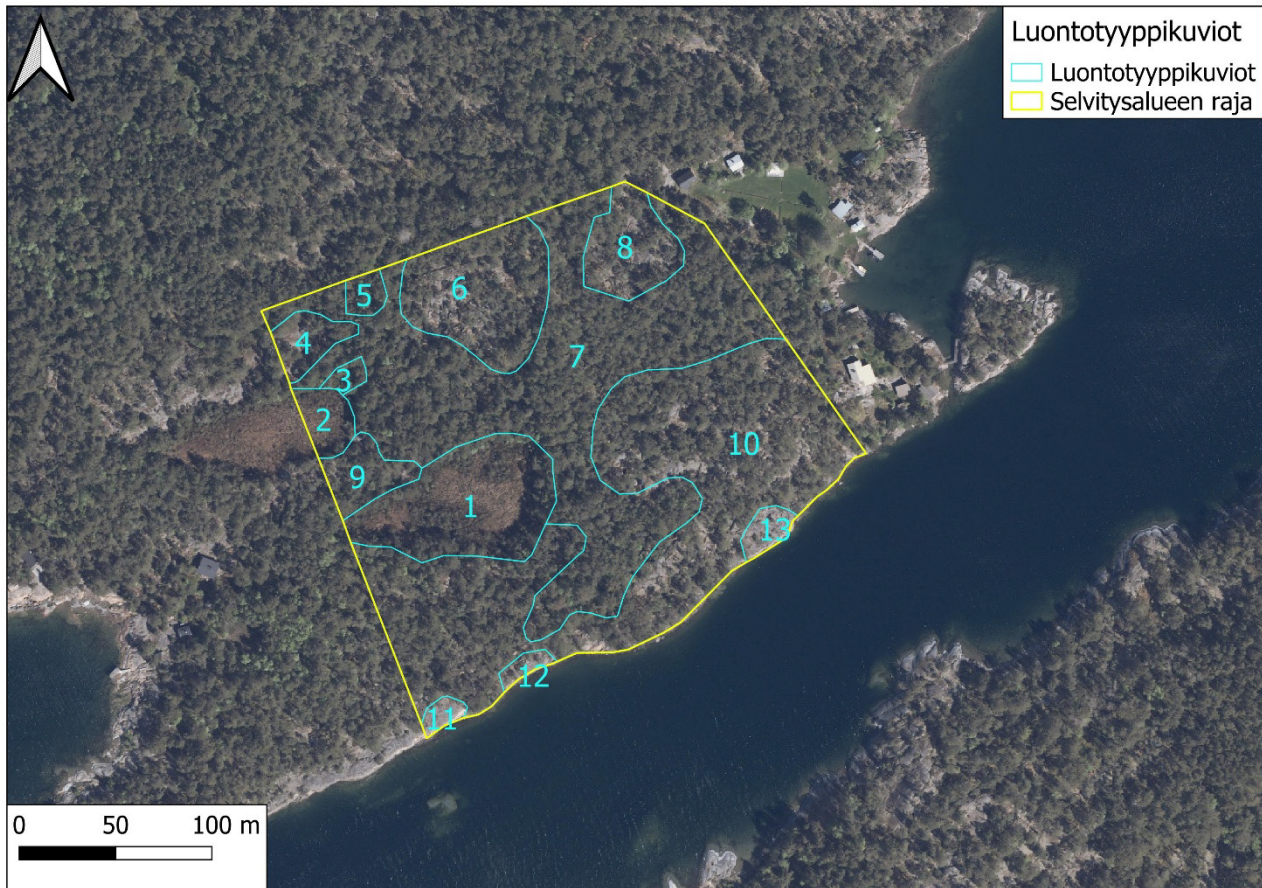
Vanha, karu kalliomännikkö, jonka puusto on harvaa ja melko edustavaa. Osa männyistä on kilpikaarnaisia. Kuviolla on kaksi kelomaapuuta. Kasvistoon kuuluvat esim. puolukka, metsälauha, kanerva ja hohkasammal. Kalliolla on polku. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvio ei täytä metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmää, mutta se täyttää METSO-kriteerit luokassa II.

KUVIO 5 – KORPI

Katso kappale 3.2.4 Träskholman pohjoisempi korpilaikku.

KUVIO 6 – KALLIOMETSÄ

Katso kappale 3.2.5 Träskholman kalliometsä 1.

Kartta 4. Luontotyyppikuviot ortoilmakuvalla.

KUVIO 7 – VARTTUNUT KUIVAHKO KANGAS

Melko vanha, eri-ikäisrakenteinen männikkö (kannen kuva, kuva 10), jossa kasvaa kilpikaarnaisiakin puita. Träskholman etelärannan lähellä on hyvin vanha ja kookas mänty (kartta 3). Puustoon kuuluu vähän koivua. Kuvion pohjoisreunalla kallio on paikoin näkyvissä, ja siellä metsätyyppi on kuivaa kangasta. Paikoin esiintyy myös tuoreempia notkoja. Kuvioon kuuluu lisäksi pieni märkä suopainanne. Lahopuuta esiintyy jonkin verran (mm. useita koivupötkelöitä, kelo ja muutama maapuu). Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden mustikan, kanervan ja puolukan lisäksi mm. metsälauhaa, variksenmarjaa, kangasmaitikkaa ja sananjalkaa. Träskholman etelärannan tuntumassa sijaitsevalla enimmillään noin kolme metriä korkealla jyrkänteellä kasvaa niukasti tummaraunioista (kartta 3). Jyrkänteellä ei kuitenkaan ole havaittavissa muuta ravinteisuuteen viittaavaa lajistoa. Seinämässä on lepakoiden päiväpiilopaikoiksi sopivia rakoja. Kuviolla on polku. Puusto on jonkin verran tavanomaista luonnontilaisempaa, mutta kuvion ei kuitenkaan tulkittu täyttävän uhanalaisen metsäluontotyypin kriteerejä.

Kuva 10. Mäntymetsää luontotyyppikuviolla 7.

KUVIO 8 – KALLIOMETSÄ

Katso kappale 3.2.6 Träskholman kalliometsä 2.

KUVIO 9 – KALLIOMETSÄ

Katso kappale 3.2.7 Träskholman kalliometsä 3.

KUVIO 10 – KALLIOMETSÄ

Katso kappale 3.2.8 Träskholman etelärannan kalliometsä.

KUVIO 11 – KARU MERENRANTAKALLIO

Karu, niukkakasvinen, puuton merenrantakallio, joka viettää jyrkkänä rinteinä Träskholman etelärannalle. Kuviolla kasvaa mm. metsälauhaa ja kuhmujäkälää. Karu merenrantakallio on säilyvä luontotyyppi.

KUVIO 12 – KARU MERENRANTAKALLIO

Karu, niukkakasvinen, puuton merenrantakallio, joka viettää jyrkkänä rinteensä Träskholman etelärannalle. Karu merenrantakallio on säilyvä luontotyyppi.

KUVIO 13 – KARU MERENRANTAKALLIO

Karu, niukkakasvinen, puuton merenrantakallio, joka viettää jyrkkänä rinteensä Träskholman etelärannalle. Karu merenrantakallio on säilyvä luontotyyppi.

4. MUU LAJISTO

Selvitysalueelta ei ollut ennestään tiedossa havaintoja uhanalaisista tai silmälläpidettävistä lajeista eikä EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteisiin sisältyvistä lajeista. Niitä ei havaittu tässäkään työssä. Alueella ei ole viitasammakon (EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji) lisääntymispaikoiksi sopivia pienvesiä tai ruovikkoisia rantoja. Luontotyyppikuvion 10 reunalla sijaitsevalla jyrkänteellä on lepakoiden päiväpiiloiksi sopivia rakoja. Lepakoita voi ruokailla selvitysalueella, mutta se ei ole tarjolla olevien elinympäristöjen perusteella todennäköisesti niille erityisen tärkeä saalistusalue. Linnusto vaikuttaa maastokäynnin perusteella tavanomaiselta, joskin laulukausi oli jo suurelta osin ohi ja maastokäynti ajoittui keskipäivän tienoille. Alueella havaittiin mustarastas, peippo ja kirjosieppo. Träskholm kuuluu kuitenkin osana varsin laajaan kansallisesti tärkeään lintualueeseen, joka kattaa mm. koko eteläisen Saaristomeren (BirdLife Suomi 2026).

5. SUOSITUSTEN YHTEENVETO

Vähintään karttaan 2 merkityt arvokkaat luontotyyppikohteet tulee jättää luonnontilaan. Soiden (mukaan lukien korpilaikut) kohdalla tämä tarkoittaa myös kohteiden välitöntä lähiympäristöä. Lisäksi on huomattava, että kokonaisuutena arvioiden kiinteistön luontoarvot ovat siinä määrin merkittäviä, että on suositeltavaa jättää kiinteistö kokonaan luonnontilaan ja siirtää kiinteistölle voimassa olevassa yleiskaavassa vahvistunut vapaa-ajan asunnon rakennuspaikka Nötön saareen kuten valmisteilla olevassa Nötön-Träskholman ranta-asemakaavassa suunnitellaan. Myös sijainti kansallispuiston tuntumassa puoltaa alueen jättämistä luonnontilaan.

6. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

BirdLife Suomi 2026. Kansallisesti tärkeät lintualueet.

<https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/finiba/finiba-rajaukset/>

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Keskinen, H.-L., Raunio, A., Forss, S., Kartano, L., Karttunen, K., Kokko, A., Kontula, T., Koskela, K., Mäkelä, K., Pykälä, J., Rytteri, T. & Väänänen, M. 2024. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje, luonnos 15.5.2024. 281 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018a. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018b. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.

luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.

Suomen Lajitietokeskus 2026. <http://tun.fi/HR.1747> (haettu 23.6.2026).

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.

Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus 2021. Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>